

Tema 12. Les còniques obertes

- La paràbola
- La hipèrbola

1

La paràbola

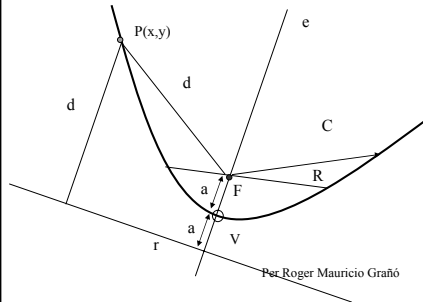
Per Roger Mauricio Grañó

2

Estudi sintètic de la paràbola

Definició:

La paràbola és el lloc geomètric donat pels punts del pla que equidisten d'una recta fixa anomenada *directriu* i d'un punt fix anomenat *focus*.

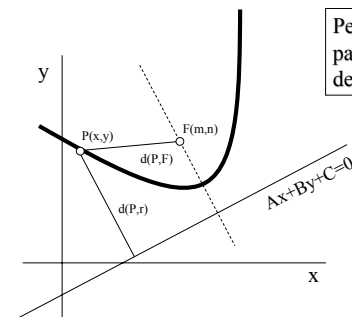

$$d(P, r) = P(P, F)$$

Elements de la paràbola.

- Focus F
- Vèrtex V
- Directriu r
- Paràmetre a
- L'eix de simetria e
- Radi vector R
- Corda focal C

Estudi analític de la paràbola

Per fer l'estudi analític de la paràbola partirem de la definició.

$$d(P, r) = P(P, F) \Rightarrow \frac{|Ax + By + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}} = \sqrt{(x - m)^2 + (y - n)^2} \Rightarrow \text{Ara elevem al quadrat}$$

Per Roger Mauricio Grañó

4

$$\frac{(Ax + By + C)^2}{A^2 + B^2} = (x - m)^2 + (y - n)^2 \Rightarrow$$

$$A^2x^2 + B^2y^2 + 2ABxy + 2ACx + 2BCy + C^2 = (A^2 + B^2)((x - m)^2 + (y - n)^2) \Rightarrow$$

$$\cancel{A^2x^2} + \cancel{B^2y^2} + 2ABxy + 2ACx + 2BCy + C^2 =$$

$$\cancel{A^2x^2} + \cancel{B^2y^2} + A^2m^2 - 2A^2mx + A^2y^2 + A^2n^2 - 2A^2ny + B^2x^2 - 2B^2mx + B^2n^2 - 2B^2ny$$

$$0 = A^2m^2 - 2A^2mx + A^2y^2 + A^2n^2 - 2A^2ny + B^2x^2 - 2B^2mx + B^2n^2 - 2B^2ny$$

$$- 2ABxy - 2ACx - 2BCy - C^2$$

Reordenant:

$$0 = B^2x^2 + A^2y^2 - 2ABxy + (-2A^2m - 2B^2m - 2AC)x + (-2A^2n - 2BC - 2B^2n)y + (A^2m^2 + A^2n^2 + B^2n^2 - C^2)$$

$$B^2x^2 + A^2y^2 + Lxy + Qx + Ry + S = 0$$

Per Roger Mauricio Grañó

5

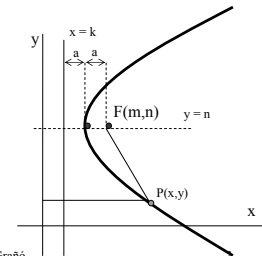
Equació reduïda de la paràbola amb eix de simetria horitzontal.

Partirem de la paràbola que té com a eix de simetria l'eix $y = y_0$ i com a directriu $x = k$.

Recta directriu: $x + k = 0 \Rightarrow A = 1; B = 0; C = +k$

Focus: $F(m, n)$

$$y^2 - 2ny + (-2k - 2m)x + n^2 + m^2 - k^2 = 0 \Rightarrow y^2 + Q'y + R'x + S' = 0$$

Per Roger Mauricio Grañó

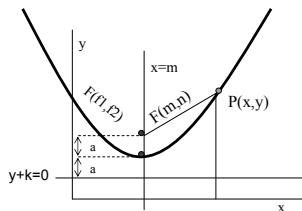
Equació reduïda de la paràbola amb eix de simetria vertical.

Partirem de la paràbola que té com a eix de simetria l'eix $x = x_0$ i com a directriu $y = k$.

Recta directriu: $0x + y + k = 0 \Rightarrow A = 0; B = 1; C = +k$

Focus: $F(m, n)$

$$x^2 - 2mx + (-2k - 2m)y + n^2 - k^2 = 0 \Rightarrow x^2 + Qx + Ry + S = 0$$

Per Roger Mauricio Grañó

6

Exemple:

Trobeu l'equació de la paràbola que té com a focus el punt $F(2, 1)$ i com a directriu la recta $-5x + 2y + 1 = 0$

Apliquem la definició de paràbola

$$d(F, P) = d(P, r) \Rightarrow \frac{|-5x + 2y + 1|}{\sqrt{29}} = \sqrt{(x - 2)^2 + (y - 1)^2};$$

$$\frac{25x^2 + 4y^2 + 1 + 4y - 10x - 20xy}{29} = (x - 2)^2 + (y - 1)^2;$$

$$\frac{25x^2 + 4y^2 + 1 + 4y - 10x - 20xy}{29} = x^2 + 4 - 4x + y^2 - 2y + 1;$$

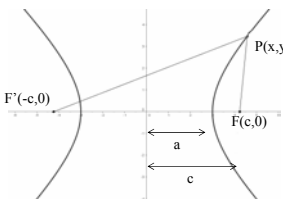
$$25x^2 + 4y^2 + 1 + 4y - 10x - 20xy = 29x^2 + 116 - 116x + 29y^2 - 58y + 29$$

$$0 = 4x^2 + 25y^2 - 62y + 20xy - 106x + 144$$

Per Roger Mauricio Grañó

8

Equació reduïda de la hipèrbola

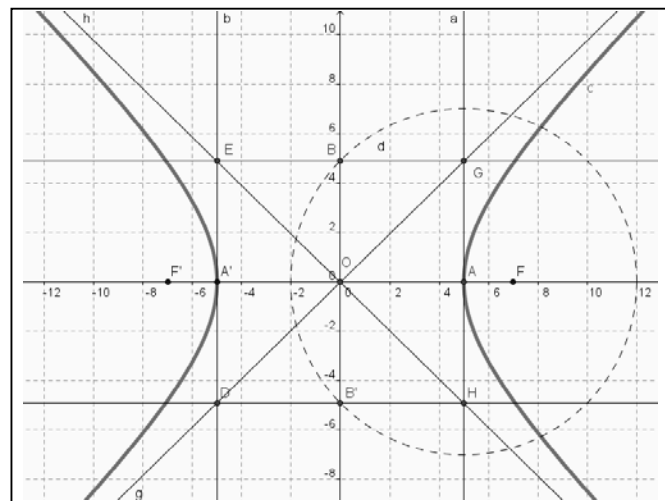
Quan la hipèrbola està centrada a l'origen de coordenades obtenir l'equació de la hipèrbola és més simple.

$$\begin{aligned}(x+c)^2 + y^2 &= 4a^2 + (x-c)^2 + y^2 + 4a\sqrt{(x-c)^2 + y^2} \\ \cancel{x^2} + c^2 + 2cx + \cancel{y^2} &= 4a^2 + \cancel{x^2} + c^2 - 2cx + \cancel{y^2} + 4a\sqrt{(x-c)^2 + y^2} \\ -4a\sqrt{(x-c)^2 + y^2} &= 4a^2 - 4cx \Rightarrow a^2((x-c)^2 + y^2) = a^4 + c^2x^2 - 2a^2cx \\ a^2(x^2 + c^2 - 2cx + y^2) &= a^4 + c^2x^2 - 2a^2cx \\ a^2x^2 + a^2c^2 - 2a^2cx + a^2y^2 &= a^4 + c^2x^2 - 2a^2cx \\ (a^2 - c^2)x^2 + a^2y^2 &= a^2(a^2 - c^2)\end{aligned}$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{c^2 - a^2} = 1$$

Per Roger Mauricio Graño

13

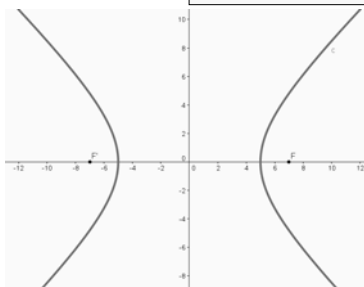

Exemple:

Trobeu l'equació de la hipèrbola que té com a focus els punts F(-7,0) i F'(7,0) amb a = 5.

Deduïm que c = 7.

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{c^2 - a^2} = 1 \Rightarrow \frac{x^2}{25} - \frac{y^2}{24} = 1 \Rightarrow 24x^2 - 25y^2 = 600$$

14

Elements de la hipèrbola

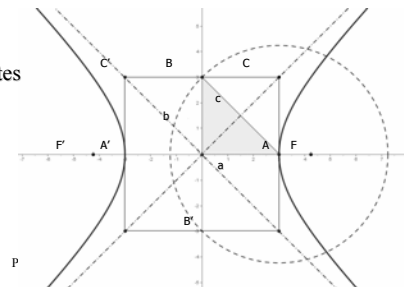
Relació mètrica fonamental: $c^2 = a^2 + b^2$

Exentricitat: $e = \frac{c}{a}$

Assimptotes: Són les rectes que passen pel centre de la hipèrbola i pels punts C i C'. La hipèrbola s'aproxima a elles a l'infinit.

Quan la hipèrbola està centrada a l'origen de coordenades, les asimptotes es calculen per:

$$\begin{aligned}y &= \frac{b}{a}x \\ y &= -\frac{b}{a}x\end{aligned}$$

Exemple:

Trobeu l'equació de la hipèrbola que té com a focus el punt $F(2,1)$ i $F'(4,5)$ amb $a = 1$

En no estar centrada cal aplicar la definició d'hipèrbola

$$|d(P, F) - d(P, F')| = 2a$$

$$\sqrt{(x-2)^2 + (y-1)^2} - \sqrt{(x-4)^2 + (y-5)^2} = 2$$

$$(x-2)^2 + (y-1)^2 = \left(2 + \sqrt{(x-4)^2 + (y-5)^2}\right)^2$$

$$(x-2)^2 + (y-1)^2 = 4 + (x-4)^2 + (y-5)^2 + 4\sqrt{(x-4)^2 + (y-5)^2}$$

$$x^2 + 4 - 4x + y^2 + 1 - 2y = 4 + x^2 + 16 - 8x + y^2 + 25 - 10y + 4\sqrt{(x-4)^2 + (y-5)^2}$$

$$-40 + 4x + 8y = 4\sqrt{(x-4)^2 + (y-5)^2} \Rightarrow -10 + x + 2y = \sqrt{(x-4)^2 + (y-5)^2}$$

$$100 + x^2 + 4y^2 - 20x - 40y + 4xy = x^2 + 16 - 8x + y^2 + 25 - 10y$$

$$59 + 3y^2 - 12x - 30y + 4xy = 0$$

Per Roger Mauricio Graño

17

$$3y^2 - 12x - 30y + 4xy + 59 = 0$$

